

Поддршка за подготовка на Национална стратегија за одржлив развој во
Република Македонија

Предлог - Национална стратегија за одржлив развој во RM

Дел II: Стратешка основа и анализас

Анекс бр. 6:

Одржлив развој Каталог на пилот-проекти од февруари 2008 година

Со поддршка од амбасадата на Шведска, овој *Каталог на пилот-проекти за одржлив развој* ќе биде презентираан пред меѓународните донатори во периодот февруари – мај 2008 година за да се создаде дополнителна свесност дека Република Македонија е обврзана кон одржлив развој и дека презема активности, како што изрази претседателот на Управниот комитет на проектот за НСОР, Н.Е. Зоран Ставрски, заменик-претседател на владата на Република Македонија на 10 јули 2007 година. Покрај тоа, со *пилот-проектите за одржлив развој* ќе се премости природниот јаз меѓу подготовката на документ за национална стратегија за одржлив развој и неговата целосна имплементација. Предвидено е финансиската поддршка што ја обезбедуваат меѓународните донатори да испрати силен сигнал до банкарскиот сектор и до приватните инвеститори, и домашните и странските, да инвестираат во проекти за одржлив развој.

- Дел I: Законски и регулаторни проекти за одржлив.
- Дел II: Институционални проекти за одржлив развој и проекти за градење капацитет.
- Дел III: Проекти за одржлив развој и за информациски системи.
- Дел IV: Проект за одржлив развој и јавно учество.
- Дел V: Проекти за управување со екосистемите и за еколошко обновување.
- Дел VI: Проекти за обновлива енергија и инфраструктурни проекти.
- Дел VII: Проекти за обновлива енергија и за рурален развој.
- Дел VIII: Проекти за одржлив развој за рурална инфраструктура и за туризам.
- Дел IX: Проекти за одржлив развој за органско одгледување на фарми и за рурален одржлив развој.
- Дел X: Развој на деловни модели за SMiLE за одржлив развој.
- Дел XI: Развој на образовни наставни планови/модули за одржлив развој на сите нивоа од Меѓународната стандардна класификација на образованието (ISCED).

Дел I: Законски и регулаторни проекти за одржлив.

I 1:	Чиста Македонија: Регулаторна рамка за урбан цврст отпад и општински просперитет
I 2:	Нов даночен систем, базиран главно на потрошени ресурси (концепт „корисникот плаќа за природните ресурси“) за поддршка на одржливиот развој во Република Македонија

Дел II: Институционални проекти за одржлив развој и проекти за градење капацитет

II 1:	Институционална поставеност за поддршка на спроведувањето на Националната стратегија за одржлив развој во Република Македонија
II 2:	Поддршка на процесот за членство во ЕУ и на спроведувањето на Националната стратегија за одржлив развој во Република Македонија
II 3:	Учење од Струмица: Иновативно, учесничко управување и

	управување со одржливиот развој на индустриска зона во Македонија
II 4:	Македонски награди за претприемаштво за одржлив развој
II 5:	Поволни банкарски кредити за инвестиции за одржлив развој
II 6:	Подготовка на образовен пакет за одржлив развој за сертификација на јавните службеници

Дел III: Проекти за одржлив развој и за информациски системи

III 1:	Урбанистички план базиран на географски информациски систем (ГИС) за развој за поддршка на професионалното одлучување за одржлив развој на урбаните заедници
III 2:	Едукативна библиотека за одржлив развој и електронски ИНФО центар за одржлив развој
III 3:	Елаборирање на Методологијата „Клучни индикатори за реализација на одржливиот развој“ за проценување на претпријатијата и инвеститорите во Република Македонија

Дел IV: Проекти за одржлив развој и јавно учество

IV 1:	Eurodesk-партнер во соработка за младите Македонци - Sustains®
IV 2:	Учеснички рурален одржлив развој во Стење, Преспанско Езеро
IV 3:	Универзитетски кампус за одржлив развој: место за нови начини на размислување, иновација и живеење
IV 4:	Концепт на регионален одржлив развој за поддршка на одржливиот рурален развој во винскиот регион Тиквеш
IV 5:	Декада на ОН на едукација за одржлив развој I: Летна школа за македонски студенти за одржлив развој и Агенда 21
IV 6:	Конкурс за награди за одржлив развој за млади Македонци - Sustains®
IV 7:	Програма EURODYSSÉE на Собранието на европски региони: Професионално искуство и размена на најдобри практики со Европа за млади Македонци - Sustains®

Дел V: Проекти за управување со екосистемите и за еколошко обновување

V 1:	Изградени економични објекти за прочистување вода базирани на мочуришта за селата кои се занимаваат со селски туризам во Преспанскиот регион
V 2:	Изградени економични објекти за прочистување вода базирани на мочуришта за обнова на загадената индустриска зона Велес
V 3:	Развој на план за управување со речното корито на водениот слив на Црна Река
V 4:	Управување и рециклирање на цврстиот отпад во Скопје, организирано од ромските заедници
V 5:	Следење на загадувањето на воздухот во најдинамичната туристичка летна сезона во регионот на Охридското Езеро
V 6:	Процена на капацитетите на недрвните производи во Македонија
V 7:	Подготовка на план за управување со одржливиот развој на шумите за кавадаречкиот регион
V 8:	Противпожарни камиони за гаснење шумски пожари и за обука на

	пожарникарите
V 9:	Подготвување на систем за рано предупредување за откривање шумски пожари во Македонија
V 10:	Подобрување на шумската патна мрежа во кичевскиот регион
V 11:	Подготовка на десетгодишен план за развој на ловечки туризам во Македонија
V 12:	Пошумување на 1000 хектари голо земјиште во Македонија

Дел VI: Проекти за обновлива енергија и инфраструктурни проекти

VI 1:	Заштеда на енергија и додадена вредност за македонските недвижности: обновување, топлинска изолација на куќите и користење на сончевата енергија во општина Аеродром
VI 2:	Иновативни македонски куќи: Програма за топлинска изолација на куќите и ниска потрошувачка на енергија
VI 3:	100.000 македонски сончеви кровови: кампања за користење на сончевата енергија за промовирање иновативни МСП за иновативни граѓани
VI 4:	Процена на македонскиот геотермален и бањски потенцијал: геотермална енергија и рурален одржлив развој
VI 5:	Производство на фотонапонска електрична енергија за Независната северна индустриска зона Струмица
VI 6:	Еколошка ефикасност со користење на производството фотонапонска електрична енергија за конзервација на Дојранското Езеро

Дел VII: Проекти за обновлива енергија и за рурален развој

VII 1:	Македонски енергетски фармери I: централа на биомаса во струмичкиот регион
VII 2:	Македонски енергетски фармери II: Производство на биодизел во рурални делови на Македонија
VII 3:	Шумарството во поддршка на одржливиот развој: Производство на брикети за греење на домовите во Македонија
VII 4:	Поддршка на организацијата на фармери за да се организираат за производство на биогориво во Гевгелија, Богданци и дојранскиот регион

Дел VIII: Проекти за одржлив развој за рурална инфраструктура и за туризам

VIII 1:	Обновување на историските македонски камени куќи за индивидуален и висококвалитетен рурален туризам
VIII 2:	Декада на ОН на едукација за одржлив развој II: Летна школа за македонските студенти за индивидуален и висококвалитетен рурален туризам
VIII 3:	Обновување на традиционалните занаети како поддршка на македонските туристички атракции
VIII 4:	Туристичка сигнализациона мрежа во Македонија (со објавен водич или прирачник)
VIII 5:	Регионални, интеррегионални и прекугранични туристички патеки во

	Македонија
VIII 6:	Информациски и еколошки едукативни центри во македонските национални паркови
VIII 7:	Мрежа од велосипедски патеки во македонските национални паркови

Дел IX: Проекти за одржлив развој за органско одгледување на фарми и за рурален одржлив развој

IX 1:	Органски фарми Македонија I: промовирање производство на здрава храна во рурални делови на Македонија
IX 2:	Органски фарми Македонија II: промовирање производство на здрава храна за бебиња во рурални делови на Македонија

Дел X: Развој на деловни модели за SMiLE за одржлив развој

X 1:	Управувачка економија за одржлив развој на микробизнисите
X 2:	Управувачка економија за одржлив развој на малите бизниси
X 3:	Интегрирано управување (корпоративна социјална одговорност и одржлив развој) на големи компании

Дел XI: Развој на образовни наставни планови/модули за одржлив развој на сите нивоа од Меѓународната стандардна класификација на образованието (ISCED)

XI 1:	Програма за одржлив развој во основното образование
XI 2:	Програма за одржлив развој на средното образование
XI 3:	Програма за одржлив развој на високото образование